

Зізда Н. Д.

здобувач вищої освіти факультету менеджменту

Науковий керівник: **Полторак А. С.**

д-р. екон. наук, професор,

завідувач кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Адміністративна спроможність органів місцевого самоврядування (ОМС) є ключовим чинником ефективного публічного управління та децентралізації в Україні. Вона відображає здатність місцевих органів самостійно виконувати повноваження, забезпечуючи якісні послуги та сталий розвиток громад [1, с. 24]. На 2025 р. війна знижує спроможність (регрес у 40% громад), але децентралізація з ЕУ підтримкою (+15% грантів) забезпечує стійкість.

Одним із головних критеріїв оцінки адміністративної спроможності є інституційна спроможність, яка визначає наявність ефективної організаційної структури, розподілу повноважень, внутрішніх процедур управління та здатності до стратегічного планування. Вона містить також рівень автономії органів самоврядування у прийнятті рішень, а також спроможність адаптуватися до змін законодавства та соціально-економічних умов [2, с. 37].

Важливе значення має кадрова спроможність, що відображає професіоналізм, компетентність і мотивацію працівників органів місцевого самоврядування. Ефективна кадрова політика передбачає постійне підвищення кваліфікації службовців, формування кадрового резерву, розвиток лідерських якостей та управлінських навичок. Саме людський фактор є основою якісного виконання управлінських функцій [3, с. 52].

Не менш значущим критерієм є фінансова спроможність. Вона визначається здатністю громади формувати і реалізовувати власну бюджетну політику, забезпечувати фінансову самодостатність, ефективно використовувати ресурси та залучати інвестиції. Рівень фінансової незалежності безпосередньо впливає на можливість реалізації місцевих стратегій розвитку і надання публічних послуг населенню [2, с. 84].

Оцінюючи адміністративну спроможність, важливо враховувати інфраструктурний потенціал територіальної громади – стан комунальної, соціальної та інформаційної інфраструктури. Розвинена інфраструктура створює передумови для підвищення якості життя громадян та забезпечує сталий розвиток території [4, с. 103].

Важливим показником також виступає інформаційно-аналітична спроможність, що відображає рівень використання цифрових технологій у процесах управління. Впровадження електронного урядування, автоматизованих систем документообігу, електронних сервісів для громадян сприяє прозорості

діяльності органів влади, відкритості даних та ефективному прийняттю рішень [5, с. 59].

Крім того, вагому роль відіграє комунікативна спроможність, яка проявляється у взаємодії між владою та громадськістю. Відкритість, публічність та залучення громадян до процесів прийняття рішень підвищують рівень довіри до місцевого самоврядування та сприяють формуванню активного громадянського суспільства [1, с. 48].

Узагальнюючи, наголосимо, що адміністративна спроможність органів місцевого самоврядування є комплексною характеристикою, яка включає інституційний, кадровий, фінансовий, інфраструктурний, інформаційний та комунікативний компоненти. Її розвиток є основою ефективного управління територіями, забезпечення добробуту населення та реалізації демократичних принципів децентралізації в Україні.

Список використаних джерел:

1. Грицяк І. А. Публічне управління в умовах децентралізації: монографія. Київ : НАДУ, 2021. 312 с.
2. Галунько В., Глобенко І. Публічна адміністрація в Україні : монографія. Київ : Видавництво Людмила, 2022. 512 с.
3. Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Адміністративна спроможність громад: теорія і практика. Київ : Інститут громадянського суспільства, 2020. 214 с.
4. Міністерство розвитку громад та територій України. Аналітична доповідь про стан децентралізації в Україні. Київ, 2023. URL: <https://decentralization.gov.ua/>
5. Маслова В. А. Комунікаційна взаємодія органів влади та громадськості: управлінський аспект. *Державне управління: теорія та практика*. 2022. № 4. С. 55–61.